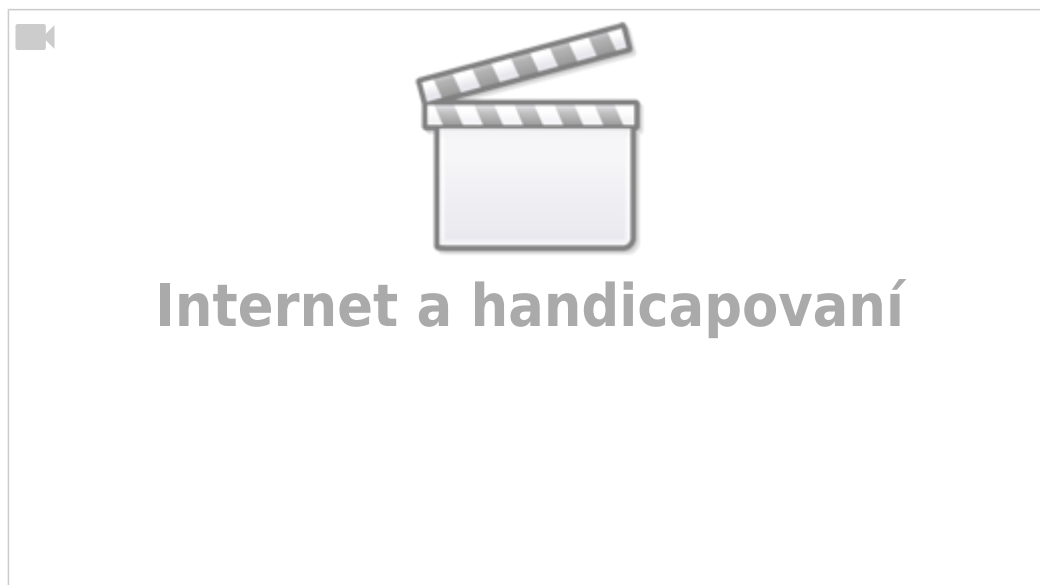

2. Uživatelé a přístupnost

Úvodní video: Internet a handicapovaní

Proč je přístupnost důležitá

Informační technologie, internet a mobilní aplikace nám v mnohém usnadňují a zjednodušují život. Lze však bez nadsázky říci, že existují lidé, pro které jsou tyto technologie zcela nezastupitelné. Jsou to lidé se specifickými potřebami, zejména lidé s postižením, např. nevidomí, neslyšící, lidé upoutaní na lůžko nebo invalidní vozík. Tito lidé byli dříve v mnoha oblastech zcela závislí na pomoci druhých. Nyní mají k dispozici počítače, mobilní telefony a tzv. asistivní technologie, které zlepšují kvalitu jejich života. Mohou sami vyhledávat informace na internetu, číst knihy, studovat, nakupovat, komunikovat s úřady nebo s přáteli nebo ovládat zařízení v domácnosti. Internet se stal nástrojem, který dává lidem s postižením možnost zvládat mnoho věcí samostatně, bez pomoci druhých.

Bohužel mnoho webových stránek nebo aplikací je vytvořeno tak, že pro uživatele se zrakovým, sluchovým, tělesným postižením nebo s motorickými poruchami nejsou přístupné. To, co by mohlo pomáhat a přispívat k lepší kvalitě života, se stává překážkou. Ačkoliv začínáme chápat, že je třeba odstraňovat bariéry z budov a veřejných prostor, téma přístupnosti webu mnozí považují za okrajové a neuvědomují si, že nepřístupné webové stránky mohou být stejným problémem, jako patrová budova bez výtahu. Přitom k odstranění překážek na webových stránkách je často třeba vynaložit jen velmi málo úsilí.

Cílové skupiny přístupného webu

Přístupnost webu se týká poměrně velké skupiny osob. Lidí s postižením je v populaci více, než si obvykle myslíme. Některé zdroje uvádějí, že nějaké zdravotní či smyslové postižením má až čtvrtina dospělé populace.¹⁾ Jsou to zejména lidé:

- s postižením zraku (nevidomí, slabozrací, lidé s poruchami barvocitu);
- s postižením sluchu (neslyšící, ohluchlí, nedoslýchaví);
- s tělesným postižením a motorickými poruchami;
- s kognitivními poruchami (poruchami učení, pozornosti, s mentálním postižením);
- citliví na světelné či optické podněty.

Uživatelů, kteří mají z hlediska využívání webových stránek „specifické potřeby“ je však daleko více. Jde nejen o lidi s postižením, ale také např. o seniory. Ti do žádné z předchozích kategorií tak zcela nezapadají, ale přesto mohou mít určité potíže se zrakem (ostatně problém přečíst malá písmena nebo texty na nekонтрастním podkladu mívají lidé často už ve věku mezi 40 a 50 lety), sluchem či motorickými nebo kognitivními funkcemi. Problém s přístupností webu mají také lidé, pro které je čeština cizím jazykem, lidé, kteří mají menší zkušenost s využíváním technologií i ti kdo mají horší technické vybavení.

V některých případech se problémy s přístupností webu mohou týkat i tzv. běžných uživatelů webu, kteří právě pro zobrazení webové stránky používají mobilní telefon, nebo lidí po úraze, kteří nejsou schopni používat myš, protože mají ruku v sádře aj.

Přístupnost webu pro uživatele s různými handicapy nebo specifickými potřebami vyžaduje určitá opatření při tvorbě webu a také dodržování určitých principů a strategií při vkládání informací na web. Až na několik málo výjimek však z těchto opatření obvykle mají užitek nejen lidé handicapem: Promyšlená koncepce webu, smysluplná navigace, srozumitelné formulace, vhodné ilustrační obrázky, informace o velikost souborů ke stažení nebo návodné informace o chybách při vyplňování formulářů, které vyžaduje přístupný web, to vše přispívá k použitelnosti a uživatelské přívětivosti také pro tzv. běžné uživatele.

Pokud ovládáte angličtinu, doporučujeme Vám podívat se alespoň na část [úvodního proslovu online konference knihovního softwaru Evergreen 2020](#), který byl věnován přístupnosti webových stránek. John Remple, který se věnuje inkluzivnímu designu v Georgijském technologickém institutu zde (mimo jiné) hovořil právě o tom, jak **inkluzivní opatření pomáhají všem, nejen lidem s postižením**.

Přednáška o přístupnosti na konferenci 2020 Evergreen International Online Conference

¹⁾

Viz např. <https://webaim.org/intro/>.

From:

<https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/> - Metodické příručky pro knihovny

Permanent link:

https://prirucka.osvobozena-knihovna.cz/pristupnost/uzivatele_a_pristupnost?rev=1600169825

Last update: 2020/09/15 13:37

